

PROPOSTA ACORDADA DE MODEL D'ESPAI DE GOVERNANÇA

El present document **impulsat** per la Direcció de Democràcia Activa **ha estat debatut i consensuat amb** les entitats participants del procés participatiu sobre els “reptes de futur del Programa de Patrimoni ciutadà”: <https://www.decidim.barcelona/processes/patrimoniciutada>.

El present document planteja una **proposta de model d'espai de governança a partir de la que concretar la redacció detallada de la constitució de l'òrgan i el funcionament intern d'aquest.**

Antecedents:

- **2017-2021:** el Programa de Patrimoni ciutadà neix el 2017 del **treball conjunt amb les entitats vinculades a la gestió comunitària**. El desenvolupament del programa ha comptat amb una governança permanent amb diverses entitats tant pel que fa a la creació del Balanç comunitari com en la pròpia definició dels diferents reptes del programa.
- **Desembre 2022:** en el marc del procés participatiu celebrat amb les entitats vinculades al Programa de Patrimoni ciutadà es recull com a conclusió la **necessitat de crear un òrgan de participació estable** per al foment de la col·laboració públic-comunitària.
- **Febrer 2023:** l'Ajuntament planteja la **creació d'aquest òrgan en el format d'Acord de ciutat**, tal com preveu el Reglament de Participació ciutadana (article 67), i es compromet a plantejar una proposta de model de funcionament, per anar avançant mentre el context d'impàs no permet avançar en la tramitació global de la seva creació.
- **Març 2023:** la Direcció de Democràcia activa envia una **proposta de model d'espai de governança**, recollint l'experiència d'altres acords de ciutat i altres tipus d'òrgans, atenent les singularitats d'aquest àmbit i recollint les propostes plantejades en el procés participatiu.

Propers passos:

- Consens i tancament del model d'espai de governança entre entitats i equip tècnic.
- Consulta pública sobre la creació d'aquest Acord. Aquest tràmit que dura dos mesos no suposa massa exigències tècniques ni obliga a explicar els continguts treballats fins ara, però permetrà tenir-lo ja fet.
- Valoració jurídica a nivell intern municipal sobre la millor via per tramitar la creació alleugerint el procediment i els requeriments administratius, **però garantint el compromís institucional futur del present document.**
- Tramitar la demanda d'aquells informes preceptius per la creació de l'Acord que es puguin avançar.
- Un cop passat el període electoral, presentació a la nova regidoria encarregada de l'àmbit de participació de la feina feta per a començar a redactar un possible text de l'Acord, la tramitació a nivell polític si s'escau, i procedir a l'adhesió de les entitats al compromís.

PROPOSTA: ACORD DE CIUTAT PEL FOMENT DEL PATRIMONI CIUTADÀ D'ÚS I GESTIÓ COMUNITÀRIA

OBJECTE

L'objecte d'aquest document és definir les funcions, l'organització i el funcionament intern d'un possible **Acord de Ciutat pel foment de la col·laboració públic-comunitària (i en particular del Programa de Patrimoni ciutadà)**, en desplegament de la Carta municipal de Barcelona i de la secció 4 del capítol 4 del Reglament de participació ciutadana.

Naturalesa

1. L'Acord de Ciutat ha de ser un òrgan consultiu en els àmbits relacionats amb el Programa de Patrimoni ciutadà, la gestió cívica i la cessió d'espais municipals, entre d'altres formes de relació públic-comunitària.
2. Els informes, els dictàmens, els actes i les propostes que elabori l'Acord de Ciutat han de tenir caràcter **consultiu** i en cap cas no seran vinculants per als òrgans de govern municipals, **tal com recull el Reglament de Participació Ciutadana**, els quals hauran de donar resposta fonamentada a totes les recomanacions que siguin rebutjades o modificades.

Funcions

3. L'Acord de Ciutat haurà de desenvolupar les funcions previstes amb caràcter general a l'article 44 del Reglament de Participació ciutadana, i de manera específica les següents:
 - 3.1 Construir i **co-crear** una agenda estratègica compartida en l'àmbit de la col·laboració públic-comunitària a la ciutat.
 - 3.2 **Vetllar perquè les relacions públic-comunitàries siguin una visió de ciutat que s'estén a tot el territori, identificant bones pràctiques a nivell associatiu i municipal per replicar-les i corregir resistències i pràctiques contraproductives.**
 - 3.3 **Eleva dictàmens o informes que generi l'Acord de Ciutat al govern municipal.**
 - 3.4 Consolidar el reconeixement institucional i el consens de ciutat al voltant de la col·laboració públic-comunitària.
 - 3.5 Assumir el seguiment i el control del desplegament de les polítiques i accions vinculades a les cessions d'ús i gestió comunitària (i/o cívica) d'espais i equipaments municipals, **així com avançar en el reconeixement de les iniciatives ciutadanes singulars vinculades a la dinamització comunitària de l'espai públic o d'altres que puguin anar sorgint.**
 - 3.6 Canalitzar **formalment** la interlocució directa entre les entitats d'aquest àmbit i **el govern municipal.**
 - 3.7 Detectar potencialitats i ajudar al desplegament de nous projectes a través de la posada en comú i desplegament de coneixements, experiències d'èxit i innovació en l'àmbit de la col·laboració públic-comunitària.

- 3.8 Promoure i difondre les iniciatives de col·laboració públic-comunitària en el seu conjunt a través d'accions de difusió, capacitació o debat.
- 3.9 Debatre i validar el Catàleg de Patrimoni ciutadà i vetllar per l'elaboració d'un cens de béns municipals sense ús que puguin ser utilitzats per noves iniciatives de Patrimoni ciutadà.
- 3.10 **Canalitzar les demandes per a la gestió comunitària de béns concrets i recollir i identificar espais i equipaments susceptibles de ser incorporats al Catàleg de patrimoni ciutadà.**
- 3.11 Consensuar i definir els criteris i condicions en les adjudicacions d'espais i el seu procediment, a més de revisar el seu compliment. Emetre informes de valoració en cas que ho demani la Comissió d'empara davant de possibles impugnacions i encarregar-se de la resolució de conflictes sobre l'ús d'espais.
- 3.12 Crear grups de treball específics sobre temes concrets en el marc de les funcions de l'Acord.

NIVELLS DE PARTICIPACIÓ

4. El model de participació i governança contempla tres nivells de participació i tipus d'entitats:

- 4.1 **Entitats permanents:** organitzacions, xarxes i associacions de segon o ulterior nivell d'àmbit de ciutat. Vinculades directament a l'àmbit de la col·laboració públic-comunitària, per formar part de les seves dedicacions principals i/o pel fet d'acollir diverses entitats membres de l'Acord.

Ara mateix podrien ser: *Consell d'Associacions de Barcelona, Plataforma de Gestió Ciutadana, Xarxa d'Espais Comunitaris (XEC-XES), Consell de Joventut de Barcelona, Casals de Joves de Catalunya, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona; i valorar la possible incorporació de la nova Xarxa d'horts urbans.*

- 4.2 **Entitats membres:** associacions vinculades al Programa de Patrimoni ciutadà a través d'una cessió de patrimoni, un conveni de gestió cívica, o que han demostrat el seu interès en participar-hi a través d'una sol·licitud d'espai. Les entitats membres es divideixen en les següents categories:

Codi	Nom categoria*	Gest.C	Cessió	Exemples
A	Entitats de segon grau de nivell de districte o barri.	X	X	Fed. Entitats Clot
B	Projectes de gestió cívica.	X		Orlandai, L'Harmonia...
C	Entitats amb cessions d'edificis o locals de gran magnitud.		X	Can Batlló, Flor de Maig, Orfeó Martinenc.
D	Entitats juvenils que utilitzen un local en règim de cessió.		X	Casal Joves Guineueta, AE Rakxa.
E	Col·lectius dedicats a la gestió d'horts comunitaris i espais verds, així com altres tipologies de solars.		X	Jardins d'Emma, Bitlles Poblenou.
F	Colles de cultura popular que utilitzen espais municipals cedits.		X	Castellers de Barcelona, Diables de Montbau.

G	Altres associacions d'àmbit territorial o sectorial, fundacions, ONGs que disposen d'un local cedit.		X	Fundació ADSIS, AAVV La Vinya.
H	Projectes singulars d'acció comunitària, de l'àmbit de la cultura de proximitat i de l'ESS que sense la necessitat de disposar d'un espai físic municipal, desenvolupen col·laboració públic-comunitària.			Apropem-nos, ràdios comunitàries, Arnau itinerant, Bicihub, Gimnàs Sant Pau.
I	Entitats que estan en llista d'espera per poder utilitzar un espai municipal en règim de cessió.		X	Associació Drap-Art, Fed. Esp. Malalties rares.

* Les categories agrupen diverses variables descriptives dels projectes que en alguns casos poden ser compartides per una mateixa entitat. Prèviament al moment de designació, les entitats adherides s'identificaran amb la categoria que considerin central en el seu projecte.

4.3 **Entitats adherides:** associacions, institucions, organitzacions i agents socials d'àmbit de ciutat que sense una vinculació específica al Programa de Patrimoni ciutadà, donen suport als principis de la col·laboració públic-comunitària en general i als de l'Acord en concret.

Les entitats permanents, membres i adherides quedaran incloses i vinculades a l'Acord en el moment que confirmen la seva voluntat de participar-hi.

ÒRGANS

5. L'assemblea: naturalesa, composició i atribucions

- 5.1 L'Assemblea és el màxim òrgan de decisió de l'Acord de Ciutat pel foment de la col·laboració públic-comunitària.
- 5.2 Estan convocades per participar-hi les entitats permanents, les membres i les adherides a l'Acord.
- 5.3 Hi té representació la direcció o entitat administrativa municipal vinculada a la col·laboració públic-comunitària.
- 5.4 Hi assisteixen, també, els grups municipals que així ho desitgin amb veu però sense vot.
- 5.5 S'hi poden convocar persones de referència en l'àmbit acadèmic o per la seva expertesa vinculades a l'estudi de la col·laboració públic-comunitària amb veu però sense vot.
- 5.6 Les decisions s'intenten adoptar per consens o, si no és possible, per majoria.
- 5.7 S'hi presenta un informe anual sobre els resultats de la gestió de l'Acord.
- 5.8 Se celebra com a mínim una vegada a l'any.
- 5.9 Opcionalment l'assemblea es pot convertir en una trobada o jornada anual, que a més de les finalitats pròpies de l'assemblea, serveix com a espai de debat, reflexió col·lectiva, divulgació i promoció de la col·laboració públic-comunitària.

6. L'Espai de governança / grup motor

- 6.1 L'Espai de governança és l'òrgan que desenvolupa les línies d'actuació acordades a l'Assemblea.
- 6.2 En formen part totes les entitats permanents i una entitat membre de cadascuna de les nou categories establertes, que representaran aquell sector al llarg d'un mandat municipal.
- 6.3 La designació i renovació de les entitats membres presents a l'Espai de governança es produirà a través d'un sorteig entre totes les entitats d'aquell tipus que hagin mostrat interès en exercir aquesta representació. Si durant el mandat una entitat membre renuncia a seguir formant part de l'Espai de governança o no participa de tres reunions consecutives, es designarà com a nova entitat membre d'aquell sector, la que hagués quedat immediatament darrera en el sorteig.
- 6.4 Les entitats participants de l'Espai de governança designaran una persona concreta que les representarà al llarg d'aquell mandat municipal. En cas d'absència, vacant, malaltia o qualsevol altra causa justificada, podran substituir-la per un altre membre de l'entitat avisant prèviament. Quan sigui necessari una entitat pot convidar a una altra persona de l'entitat com a acompanyant sense vot.
- 6.5 S'hi poden convocar persones de referència en l'àmbit acadèmic o per la seva expertesa vinculades a l'estudi de la col·laboració públic-comunitària amb veu però sense vot.
- 6.6 Es vetllarà per la distribució territorial de les entitats, per l'equilibri de gènere i la diversitat cultural entre les persones que componen l'òrgan.
- 6.7 L'espai de governança es reunirà amb caràcter semestral.

7. Presidència i vicepresidència

- 7.1 L'Acord de Ciutat estarà presidit per un o una regidora de l'Ajuntament de Barcelona.
- 7.2 La Vicepresidència de l'Acord correspon a una persona representant d'una de les entitats permanents, que serà escollida per votació per majoria absoluta dels o les membres a la primera Assemblea de cada mandat.
- 7.3 Cap de les dos parts tenen vot qualificat.
- 7.4 L'Acord consta d'una permanent que realitza funcions de secretaria, convocatòria, ordre del dia, etc. tant de l'Assemblea com de l'espai de governança. Està formada per la presidència, la vicepresidència i una persona de la unitat administrativa municipal referent.
- 7.5 Correspon a la Presidència de l'Acord:
 - a) Convocar i presidir les sessions de l'Assemblea i l'Espai de governança, i vetllar pel compliment dels seus acords.
 - b) Representar l'Acord de Ciutat pel foment de la col·laboració públic-comunitària.
 - c) Traslladar als òrgans de gestió i de govern municipal les propostes, els dictàmens, els informes i les iniciatives.

- 7.6 A cada reunió de l'Espai de governança s'intentarà acordar la data de la següent convocatòria. A més, qualsevol de les parts que formen la permanent podrà proposar a la Presidència una convocatòria extraordinària.
- 7.7 Correspon a la Vicepresidència substituir a la Presidència en l'exercici de les seves funcions.
- 7.8 En cas d'absència, vacant, malaltia o qualsevol altra causa justificada, les persones que ocupen la Presidència i la Vicepresidència podran ser substituïdes temporalment, i en cada cas com correspongui, per una altra representant de l'Ajuntament de Barcelona i/o de les entitats permanents que elles designin. En cas que la substitució hagi de ser permanent, haurà de ser ratificada per l'Espai de governança.

Document de treball